

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2017

1040/2017

Valtiovarainministeriön asetus maksulaitoksen toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maksulaitoslain (297/2010) 11 §:n 1 momentin ja 44 §:n 2 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään hakemukseen liitettävistä selvityksistä haettaessa maksulaitoslain (297/2010) 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua maksulaitoksen toimilupaa tai mainitun lain 44 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa perustaa sivuliike valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen.

Maksulaitoslain 7 b §:ssä tarkoitettuun tilitietopalveluiden tarjoajaan sovelletaan tämän asetuksen 2 §:n 1 momenttia ja 2 momentin 1 ja 3 kohtaa, 3 ja 6 §:ää, 7 §:n 1 ja 3 momenttia ja 10 §:ää, 12 §:ää maksunvälitysjärjestelmiin liittymisen osalta, 14 §:ää sen 1 momentin 10 kohtaa lukuun ottamatta, 15 §:ää toimintojen ulkoistamisen osalta sekä 17 §:ää.

2 §

Selvitys hakijasta

Kirjallisesta lupahakemuksesta on käytävä ilmi toimilupaa hakevan maksulaitoksen täydellinen toiminimi, käytettävät aputoiminimet, posti- ja käyntiosoite sekä kotipaikka.

Hakemukseen on liitettävä:

1) jäljennös hakijan voimassa olevasta yhtiöjärjestyksestä, säännöistä tai yhtiösopimuksesta;

2) ote tai jäljennös yhtiökokouksen, osuuskunnan kokouksen tai yhtiömiesten päätöksestä mahdollisine liitteineen, joilla yhtiöjärjestys, säännöt tai yhtiösopimus on tarvittaessa päätetty muuttaa vastaamaan maksulaitoksen yhtiöjärjestyksen, sääntöjen tai yhtiösopimuksen edellytyksiä ja josta ilmenee yhteisön aikomus hakea maksulaitoksen toimilupaa;

3) yhteisön kaupparekisteriote.

Perustettavan maksulaitoksen lupahakemukseen on liitettävä mahdollisine liitteineen:

1) ote tai jäljennös maksulaitoksen perustamista koskevasta päätöksestä, jos perustajana on oikeushenkilö;

2) kunkin perustajan kaupparekisteriote, jos perustaja on oikeushenkilö, tai selvitys kustakin perustajasta, jos perustaja on luonnollinen henkilö;

3) jäljennös perustamiskirjasta tai yhtiösopimuksesta;

4) jäljennös mahdollisesta perustamiskokouksen pöytäkirjasta.

Kombinaatiosulautumisessa tai jakautumisessa perustettavan maksulaitoksen toimilupahakemukseen on liitettävä sulautumissuunnitelma tai jakautumissuunnitelma.

3 §

Harjoitettava toiminta

Hakemuksessa on lueteltava ja kuvattava ne maksulaitoslain 1 §:ssä tarkoitetut maksupalvelut, joita maksulaitos aikoo tarjota. Hakemuksessa on myös lueteltava ja kuvattava maksulaitoslain 9 §:n 1 momentissa tarkoitetut palvelut, joita maksulaitos aikoo tarjota, ja pykälän 2 momentissa tarkoitettu muu liiketoiminta, jota maksulaitoksen on tarkoitus harjoittaa.

4 §

Vähimmäispääoma

Jos maksulaitokselta edellytetty maksulaitoslain 27 §:ssä tarkoitettu osakepääoma, osuuspääoma, peruspääoma tai yhtiöpanos on toimilupaa haettaessa kokonaan maksettu, toimilupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että maksettu määrä on yhteisön omistuksessa ja hallinnassa. Hakemukseen on myös liitettävä yhteisön tilintarkastajien allekirjoittama todistus siitä, että vähimmäispääoman maksua koskevia säännöksiä on noudatettu.

Jos maksulaitoksen vähimmäispääomaa ei ole toimilupaa haettaessa maksettu, hakemukseen on liitettävä selvitys vähimmäispääoman maksamista koskevista sitoumuksista. Selvityksen tulee sisältää yhteisön perustamiskirja, yhtiösopimus tai merkintälista, johon osakkeet tai osuudet on merkitty, sekä tiedot merkitsijöistä ja näiden merkinnöistä. Hakemukseen on lisäksi liitettävä jäljennös kunkin merkitsijänä olevan oikeushenkilön vähimmäispääoman merkitsemistä koskevasta päätöksestä sekä merkitsijän kaupparekisteriote.

Jos vähimmäispääomaa on merkitty oikeuksin tai velvollisuuksin panna yhteisöön osaketta tai osuutta vastaan muuta omaisuutta kuin rahaa taikka vähimmäispääoma on kokonaan tai osaksi maksettu muuna kuin rahana, hakemukseen on liitettävä osakeyhtiölain (624/2006) 2 luvun 8 §:n 4 momentissa tarkoitettu lausunto.

5 §

Selvitys perustajista sekä tärkeimmistä osakkeenomistajista ja osakkeenomistajien omistusosuuksista

Hakemuksesta on käytävä ilmi maksulaitoksen perustajat ja sellaiset omistajat, joiden omistusosuus maksulaitoksesta tai sen äänioikeuksista suoraan tai välillisesti on vähintään yksi kymmenesosa tai kun omistuksen tai äänioikeuden nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti kyseisen yrityksen johtamiseen. Hakemuksesta on käytävä ilmi kunkin omistajan omistusosuuden suuruus maksulaitoksen osake-, osuus- tai peruspääomasta, yhtiöpanoksesta tai äänivallasta sekä perustajien ja omistajien henkilö- ja yhteystiedot. Hakemukseen on liitettävä myös selvitys sellaisista sopimuksista tai muista järjestelyistä, jotka johtavat tai saattavat johtaa tässä momentissa tarkoitetun omistusosuuden syntymiseen. Jos perustaja tai omistaja on oikeushenkilö, hakemukseen on liitettävä sanotun oikeushenkilön kaupparekisteriote tai muu vastaava selvitys.

Hakemukseen on liitettävä selvitys 1 momentissa tarkoitetun perustajan ja omistajan taloudellisesta asemasta. Jos perustaja tai omistaja on oikeushenkilö, hakemukseen on liitettävä tilinpäätöstiedot ja, jos perustaja tai omistaja on konsernin osa, konsernitilinpäätöstiedot liitteineen kolmelta viimeiseltä tilikaudelta. Jos viimeisin tilinpäätös on laadittu aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen hakemuksen jättämistä, hakemukseen on liitettävä yhteisön hallituksen päiväämä ja allekirjoittama selvitys tilinpäätöksen laatimisen jälkeen sattuneista yhteisön taloudelliseen asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä yhteisön hakemushetken taloudellisesta tilanteesta ja tuloksesta.

6 §

Maksulaitoksen johto

Hakemukseen on liitettävä otteet tai jäljennökset tarpeellisista yhtiökokouksen, osuuskunnan kokouksen, yhtiömiesten kokouksen ja hallituksen kokouksen pöytäkirjoista taikka muista yhtiön ulkopuolisen tahon laatimista asiakirjoista, joista ilmenevät maksulaitokselle valitut hallituksen varsinaiset ja varajäsenet, yhtiölle valittu toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö.

Jos maksulaitos aikoo harjoittaa maksulaitoslain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta liiketoimintaa, hakemukseen on liitettävä 1 momentissa tarkoitettut tiedot myös henkilöistä, jotka vastaavat maksupalveluiden tarjoamisesta.

7 §

Sopivuus- ja luotettavuus selvitys

Maksulaitoksen hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan henkilön sopivuuden ja luotettavuuden selvittämiseksi hakemukseen on liitettävä näistä henkilöistä seuraavat tiedot:

1) ansioluettelo, josta ilmenevät henkilön syntymäaika ja -paikka, koulutus, asema maksulaitoksessa ja mahdolliset aikaisemmat tehtävät maksulaitosalalla, aikaisempi työkokemus sekä osallistuminen merkittäviin koulutusohjelmiin tai ammatillisiin kursseihin;

2) ote liiketoimintakieltorekisteristä;

3) todistus siitä, että henkilö hallitsee itseään ja omaisuuttaan;

4) selvitys mahdollisista rekisteröidyistä maksuhäiriöistä ja ulosotossa olevista saatavista;

5) omakätisesti allekirjoitettu kirjallinen vakuutus hyvämaineisuudesta, jonka tulee sisältää maksulaitoksen nimi, henkilön täydellinen nimi ja mahdolliset aikaisemmat nimet, syntymäaika ja -paikka sekä vakuutus siitä, ettei henkilö ole saanut huomautusta tehtävänsä asetatulta valvontaelimeltä, taikka selvitys rikkomuksesta, josta on aiheutunut edellä mainittu seuraamus;

6) selvitys mahdollisesta muusta sellaisesta seikasta, jota henkilö pitää olennaisena arvioitaessa tämän sopivuutta ja luotettavuutta.

Maksulaitoksen omistajana olevan yhteisön hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä, toimitusjohtajasta ja toimitusjohtajan sijaisesta sekä muusta ylimpään johtoon kuuluvasta henkilöstä on hakemukseen liitettävä 1 momentissa tarkoitettu sopivuus- ja luotettavuus selvitys, jos yhteisön suora tai välillinen omistusosuus maksulaitoksesta tai sen äänioikeuksista on vähintään yksi kymmenesosa, tai jos omistusosuuden tai äänivallan nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti kyseisen yrityksen johtamiseen. Jos joku muu kuin edellä tarkoitettu taho käyttää omistajana olevassa yhteisössä tosiasiallista määräysvaltaa, tästä on annettava vastaava selvitys. Lisäksi vastaava selvitys on annettava omistajana olevasta luonnollisesta henkilöstä, jos tämän suora tai välillinen omistusosuus maksulaitoksesta tai sen äänioikeuksista on vähintään yksi kymmenesosa tai jos omistusosuuden tai äänivallan nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti kyseisen yrityksen johtamiseen.

Jos Finanssivalvonnalla ei ole oikeutta saada maksulaitoslain 25 §:n 3 momentissa tarkoitettun asian selvittämiseksi toisesta valtiosta rikosrekisterin otetta, hakemukseen on liitettävä rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitettua rikosrekisterin otetta vastaava viranomaisen tai muun rekisterinpitäjän antama rekisterin ote tai todistus.

8 §

Selvitys maksulaitoksen sidonnaisuudesta

Hakemukseen on liitettävä selvitys maksulaitoslain 21 §:ssä tarkoitettusta maksulaitoksen merkittävästä sidonnaisuudesta. Hakemukseen on lisäksi liitettävä selvitys sopimuksista tai muista järjestelyistä, jotka johtavat tai saattavat johtaa edellä mainitussa lainkohdassa tarkoitettun maksulaitoksen sidonnaisuuden syntymiseen.

9 §

Maksulaitoksen tilintarkastajat

Hakemuksesta on käytävä ilmi maksulaitoksen tilintarkastajien nimet. Hakemukseen on liitettävä ote tai jäljennös yhtiön tilintarkastajien valitsemista koskevasta yhtiökokouksen tai perustamiskokouksen pöytäkirjasta.

10 §

Taloudelliset toimintaedellytykset

Maksulaitoksen taloudellisten toimintaedellytysten arvioimiseksi toimilupahakemukseen on liitettävä toimintasuunnitelma, jonka tulee sisältää:

1) liiketoimintasuunnitelma ja kuvaus toiminnalle asetetuista tavoitteista seuraavalle kolmelle vuodelle, joista käy ilmi aiottu liiketoiminta, tarjottavat palvelut, arvioitu markkinaosuus, asiakaskunta, riskialuekohtaiset riskinottotasot, henkilöstö ja palkitsemisjärjestelmät;

2) kannattavuusarviot ja -tavoitteet sekä tulos- ja tase-ennusteet ja niiden perusteet seuraavalle kolmelle vuodelle;

3) arvio omien varojen riittävydestä seuraavalle kolmelle vuodelle ja suunnitelma riittävän vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden varmistamiseksi;

4) selvitys pääoman saatavuudesta (*pääomasuunnitelma*), laskelmat pääomavaatimusten täyttymisestä ja kuvaus vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä.

Liiketoimintasuunnitelman tulee sisältää selvitys ulkoistettavista sekä asiamiehen välityksellä harjoitettaviksi aiotuista toiminnoista. Hakemuksesta on käytävä ilmi ulkoistettavia toimintoja hoitavien sekä asiamiesten nimet ja yhteystiedot.

Jos hakijalla on aiempaa liiketoimintaa, hakemukseen on liitettävä tilinpäätöstiedot ja, jos hakija on konsernin osa, konsernitilinpäätöstiedot liitteineen viideltä viimeiseltä tilikaudelta. Jos viimeisin tilinpäätös on laadittu aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen hakemuksen jättämistä, hakemukseen on liitettävä yhtiön hallituksen päiväämä ja allekirjoittama selvitys tilinpäätöksen laatimisen jälkeen sattuneista yhtiön taloudelliseen asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä yhtiön hakemushetken taloudellisesta tilanteesta ja tuloksesta.

11 §

Varojen vastaanottaminen yleisöltä

Liiketoimintasuunnitelmasta on käytävä ilmi suunniteltu varojen vastaanottaminen yleisöltä sekä toiminnan sisältö ja laajuus. Hakemukseen liitettävistä selvityksistä tulee myös käydä ilmi suunniteltu tilijärjestelmä sekä se, miten varojen siirto ja nosto tililtä tapahtuu sekä luonnokset asiakkaan kanssa solmittavien tilisopimusten yleisiksi ehdoiksi. Hakemukseen on lisäksi liitettävä selvitys varojen vastaanottamiseen yleisöltä liittyvien riskien hallinnasta ja seurannasta.

12 §

Maksujenvälitys

Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten maksulaitoksen omia ja sen asiakkaiden maksuja välitetään sekä siitä, mihin maksujen välitysjärjestelmiin maksulaitos aikoo liittyä ja miten se käytännössä tapahtuu. Lisäksi on esitettävä selvitys maksujenvälitykseen liittyvistä riskeistä ja niiden hallinnan järjestämisestä sekä selvitys maksujenvälityksen jatkuvuuden varmistamisesta häiriötilanteissa.

13 §

Asiakasvarojen suojaamien

Hakemukseen on liitettävä selvitys asiakasvarojen suojaamisessa käytettävistä menetelmistä, jos maksulaitos maksulaitoslain 26 §:n nojalla on velvollinen suojaamaan asiakasvarat.

14 §

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Hakemukseen on liitettävä kuvaus:

- 1) maksulaitoksen organisaatiosta, asiamiesten tai sivukonttoreiden käytöstä ja niihin kohdistuvista vähintään vuosittaisista tarkastuksista sekä ulkoistamisjärjestelyistä, tehtävien ja vastuiden jaosta sekä päätöksentekojärjestelmästä ja selvitys palkattavan henkilöstön määrästä sekä henkilöstölle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;
- 2) sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja liiketoiminnasta riippumattoman riskienhallinnan arvioinnin järjestämisestä;
- 3) sisäisen tarkastuksen järjestämisestä;
- 4) toimintojen laillisuuden ja sisäisten menettelytapojen noudattamisen valvonnan järjestämisestä;
- 5) riittävän tiedonkulun sekä riskienhallinnan ja muun sisäisen valvonnan turvaamisesta ulkoistettavien ja asiamiehen välityksellä harjoitettavien toimintojen osalta;
- 6) riski-, tulos- ja muusta raportoinnista johdolle;
- 7) asiakirjojen säilytystavoista;
- 8) operatiivisen tai turvallisuutta koskevan poikkeaman ja siihen liittyvien asiakasvalitusten valvonta-, käsittely- ja seurantajärjestelmistä sekä näiden raportointijärjestelmistä;
- 9) prosessista, jota käytetään arkaluonteisten maksutietojen rekisteröintiä, valvontaa ja seurantaa sekä niihin pääsyn rajoittamiseen;
- 10) periaatteista ja määritelmistä, joita käytetään suorituskyvyn, maksutapahtumien ja petoksien tilastointiin.

Hakemukseen on lisäksi liitettävä maksulaitoksessa sovellettavat sisäiset toimintaohjeet.

Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten maksulaitos on varautunut toiminnan jatkumiseen häiriötilanteissa. Hakemukseen on lisäksi liitettävä maksulaitoksen keskeisten toimintojen jatkuvuussuunnitelmat sekä kuvaus jatkuvuussuunnitelmien säännöllisestä testauksesta ja päivityksestä.

Hakemukseen on liitettävä turvapolitiikka-asiakirja, johon sisältyy maksupalveluiden yksityiskohtainen riskiarviointi ja kuvaus turvavalvonta- ja hallintatoimenpiteistä, joiden tarkoituksena on suojata maksupalveluiden käyttäjiä.

15 §

Tietojärjestelmät ja tietoturvaluus

Hakemukseen on liitettävä kuvaus maksulaitoksen tietojärjestelmistä, tietohallintostrategiasta ja tietohallinto-organisaatiosta. Hakemuksessa tulee kuvata myös ulkoistettavat tietotekniikkapalvelut.

Hakemukseen on liitettävä kuvaus maksulaitoksen tietoturvaluusorganisaatiosta ja eri yksiköiden tietoturvaluusvastoista, tietoturvaluusperiaatteista ja tietoturvaluuteen liittyvien riskien hallinnasta sekä siitä, miten maksulaitoksen omaa tietoturvaluutta arvioidaan. Hakemukseen on lisäksi liitettävä maksulaitoksen tietoturvaluuteen liittyvät keskeiset ohjeet.

16 §

Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmä sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskienhallinta

Hakemukseen on liitettävä selvitys ja johdon hyväksymät sisäiset ohjeet asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmästä ja siitä, miten varmistetaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseksi annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sisältyvän selonotto- ja ilmoitusvelvollisuuden noudattamisesta. Hakemukseen on lisäksi liitettävä selvitys rahanpesun ja terrorismin rahoittamista koskevista riskienhallintamenetelmistä sekä asiakassuhteiden ja liiketoimien jatkuvasta seurannasta. Hakemukseen on sisällytettävä myös selvitys tunnistamisasiakirjojen säilyttämisestä, vastuuhenkilöistä ja henkilökunnan koulutusohjelmasta.

17 §

Kirjanpito- ja tilinpäätösjärjestelmä

Hakemukseen on liitettävä selvitys maksulaitoksen kirjanpitojärjestelmästä ja käytettävistä kirjanpito- ja tilinpäätösasiakirjoista sekä tositelajeista ja niiden säilytystavoista.

Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, mitä kirjanpito- ja tilinpäätössäännöstä maksulaitos soveltaa. Hakemukseen on liitettävä myös kuvaus siitä, miten maksulaitoslain 28 a §:ssä tarkoitetut liiketapahtumat merkitään kirjanpitoon erillään maksulaitoksen muista liiketapahtumista.

18 §

Euroopan talousalueen ulkopuoliseen valtioon perustettavan sivukonttorin lupahakemukseen liitettävät tiedot

Suomessa toimiluvan saaneen maksulaitoksen on liitettävä sivukonttorin perustamista Euroopan talousalueen ulkopuoliseen valtioon koskevaan lupahakemukseen:

- 1) jäljennös maksulaitoksen toimivaltaisen elimen päätöksestä perustaa sivukonttori toiseen valtioon;
- 2) sijaintivaltion asianomaisen viranomaisen lupa sivukonttorin perustamiseen, jos tällainen lupa vaaditaan kyseisessä valtiossa;
- 3) selvitys kyseessä olevan valtion maksulaitoksen toimintaa ja valvontaa koskevasta lainsäädännöstä;
- 4) selvitys Finanssivalvonnan valvonta- ja tietojensaantioikeuksista sivukonttorissa;
- 5) selvitys sijaintivaltion valvontaviranomaisen valvontaoikeuksista sivukonttorissa;
- 6) sivukonttorin liiketoimintasuunnitelma;
- 7) selvitys sivukonttorin organisaatorakenteesta;

- 8) selvitys sivukonttorin johdosta ja 7 §:ssä tarkoitettu sopivuus- ja luotettavuusselvitys sivukonttorin johdosta;
- 9) selvitys siitä, miten maksulaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään sivukonttorissa;
- 10) selvitys raportoinnista sivukonttorista pääkonttoriin.

19 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 13 päivänä tammikuuta 2018.

Tällä asetuksella kumotaan maksulaitoksen toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä annettu valtiovarainministeriön asetus (554/2011).

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2017

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

Finanssineuvos Risto Koponen